

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.837/2016/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke
 . Krecsik Eldoróda előadó bíró
 . Tóth Györgyi bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. november 9.

Az ügy tárgya: testi sértés büntette és
 más bűncselekmények

Terhelt(ek) : terhelt

Elsőfok: Siófoki Járásbíróság 2015. április 1-jén -
nyilvános tárgyaláson - meghozott 5.B.123/2013/52.
számú ítélete

Másodfok: ári Törvényszék 2015. november 25-én - nyilvános
ülésen - meghozott 1.Bf.216/2015/8/I. számú végzése

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: terhelt és meghatalmazott védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt vádlott neve ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a **Siófoki Járásbíróság** 5.B.123/2013/52. számú ítéletét, illetőleg a Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.216/2015/8/I. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt vádlott neveellen folyamatban volt büntetőügyben a **Siófoki Járásbíróság** 2015. április 1-jén meghozott és kihirdetett 5.B.123/2013/52. számú ítéletében **terheltet** bűnösnek mondta ki
- 1 rendbeli testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés],
 - 1 rendbeli testi sértés vétségében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (2) bekezdés],
 - 1 rendbeli zaklatás vétségében [Btk. 222. § (1) bekezdés II. fordulat, 2 tétel, (3) bekezdés a) pont], és
 - 1 rendbeli közúti veszélyeztetés büntetében [Btk. 234. § (1) bekezdés].

Ezért őt - halmazati büntetésül - 1 év 10 hónap szabadságvesztésre ítélte és elrendelte pártfogó felügyeletét.

A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette.

Kimondta, hogy a szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén börtönben kell végrehajtani. Ez esetben a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Kötelezte a terheltet az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a terhelt terhére súlyosítás, közúti járművezetéstől eltiltás kiszabása végett, míg a terhelt és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést.
- [3] A Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2015. november 25-én tartott nyilvános ülésen meghozott 1.Bf.216/2015/8/I. számú végzésében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II.

- [4] **II/1.** A jogerős ítélet ellen **terhelt** és meghatalmazott védője a 2016. május 9-én kelt, a Kúrián 2016. május 31-én érkeztetett beadványában terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melynek jogalapját a Be. 416. § (1) bekezdés a) és c) pontjában jelölték meg.
- [5] Az indítvány több pontban kifejtve az alábbiakat sérelmezi:
Hivatkoztak arra, hogy az ügy sértettje (a terhelt volt felesége) a ... **Járásbíróság** mellett működő egyik önálló bírósági végrehajtó alkalmazottja, aki ezáltal munkavégzése során napi kapcsolatban áll a ... **Járásbíróság** érdemi döntés meghozatalára is feljogosított dolgozóival. Megítélésük szerint önmagában ez a tény felveti azt a kérdést, hogy a járásbíróság dolgozóitól elvárható-e az ügy

tárgyilagos megítélése. Utaltak arra is, hogy mindez annak ellenére nem került vizsgálatra, hogy a védelem kifejezetten kérelmezte ezt, egyben hivatkoztak arra is, hogy a terhelt ellen folyamatban volt szabálysértési ügyben a ... **Járásbíróság** titkára (...) elfogultságot jelentett be a fenti ok - azaz a munkakapcsolat - miatt a ... **Járásbíróság** előtt ... szám alatt folyamatban volt ügyben (felülvizsgálati indítvány II. pont).

Ebből kiindulva - lényegében megismételve a terhelt védője által a fellebbezési eljárásban már előadottakat - több olyan körülményre hivatkoztak, melyek alapján az eljárás pártatlansága és elfogulatlansága megkérdőjelezhető. Így indokolatlan, többszöri bírságolás (felülvizsgálati indítvány II. pont), hiányos és nem valós tartalmú jegyzőkönyvezés folyt az elsőfokú eljárásban (felülvizsgálati indítvány III. pont); a terhelt ellen indult három ügy egyesítésének kifogásolása, miután álláspontjuk szerint az nem a terhelt érdekeinek figyelembevételével, hanem a sértett érdekeit szolgálva történt (felülvizsgálati indítvány IV. pont).

A felülvizsgálati indítvány az I. tényállási pontban rögzített tényállással kapcsolatban sérelmezte, hogy a tényállás nem tartalmazta azt a releváns adatot, hogy „a terhelt a kapcsolattartás során elaludt”. Nem képezte vizsgálat tárgyát a jogos védelmi helyzet fennállása, az ekkor történt cselekmény idején készült hangfelvétel - melyet a felülvizsgálati indítvány elemez és értékel - ellentmondásban áll az ítéleti tényállásban foglaltakkal, ez támasztja alá a két sértett (a terhelt volt felesége és annak apja) elfogultságát és szavahihetetlenségét. A II. tényállási pontban rögzített (zaklatás vétsége) cselekmény tekintetében az indítvány azt kifogásolta, hogy a megállapított tényállás nem helytálló, és a bíróság a megállapított tényekből helytelenül következtetett további tényekre. Hivatkozott e körben arra, hogy a (helyesen) terhelt szándéka nem arra irányult, hogy a sértettet háborgassa, mindennapi életébe beavatkozzon. Nem azért találkozott vele, mert kereste ezeket az alkalmakat, hanem a kisvárosi körülményekből adódott és adódik a napi kapcsolat. Miután a meghallgatott tanúk a sértettől szereztek tudomást az elmondottakról, azok az indítvány szerint nem értékelhetők. Utalt arra, hogy az eljáró bíróságok nem értékelték azt a körülményt sem, hogy a terhelt igazolásokat csatolt, mikor és milyen okból járt a város központi részében. Álláspontjuk szerint nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése ezen vádpont tekintetében. A III. tényállási pontban foglalt közúti veszélyeztetés cselekmény esetében a felülvizsgálati indítvány azt az álláspontját fogalmazta meg és indokolta, hogy a megállapított tényállás hiányos, és nem a valós történéseket tartalmazza.

A bizonyítási eljárással kapcsolatban kifogásolta: nem került tisztázásra, hogy a sértett miért nem kért rendőri intézkedést és a terhelt miért kérte a rendőrség közreműködését; bizonyítás felvétele nélkül nem módosíthatta volna a másodfokú bíróság a tényállást tekintetben, hogy a terhelt előtt, vagy mögött haladt-e

a sértett gépjárművével; nem került sor a bizonyítási kísérlet lefolytatására; a baleset bekövetkezése és a gépjárművekkel kapcsolatban felmerült adatok tekintetében számos ellentmondás nem került feloldásra; az elsőfokú bíróság indokolatlanul utasította el a terhelt és védője helyszíni tárgyalás megtartására irányuló indítványát. Miután a szakértői vélemény egyértelműen kimondta, hogy nem következik be a baleset, ha a sértett a KRESZ szabályait betartva közlekedik, az indítvány értelmében a baleset bekövetkezésének oka a sértett magatartása, azaz jogellenes tevőlegessége. A sértett sebesség túllépése nélkül ugyanis nem is érhetne volna a terheltet utol, így nem kerülhetett volna előzési pozícióba se (felülvizsgálati indítvány V/3-4-5. pont).

[6] A terhelt és védője mindezek alapján elsődlegesen a marasztaló jogerős döntés megváltoztatását és a terhelt felmentését, másodlagosan a sérelmezett határozatok hatályon kívül helyezését és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését indítványozta.

[7] **terhelt** védelmét ellátó védő az előterjesztett felülvizsgálati kérelmet a 2016. május 10-én kelt, a Kúrián 2016. május 31-én érkeztetett beadványában kiegészítette. Eszerint a felülvizsgálati indítvánnyal érintett, folyamatban volt ügyet első fokon tárgyaló bíró (...) a kizárását kérte abban az ügyben, melyben **terhelt** sértettként jár el.

Ismét utalt arra, hogy a folyamatban volt büntetőügy másodfokú eljárása során hiába kérte annak vizsgálatát, hogy az elsőfokú eljárásban ítélező bíró nem pártatlanul járt el az ügyben, a másodfokon eljáró törvényszék nem tért ki ezen kérdésre. A védő előadta, hogy vádlott neveellen a felülvizsgálat tárgyát képező büntetőügy eljárása alatt párhuzamosan elindult egy olyan ügy is, amelyben **terhelt** a sértett, ebben az - ugyancsak ... bíróra szignált - ügyben azonban a bíró több mint 3 évig nem tűzött ki tárgyalást, majd 4 év elteltével jelentette be elfogultságát és kérte a kizárását.

A védő csatolta a ... **Járásbíróság** Elnökének a 2016. április 28-án kelt 2016.EL.IV.D.5. számú átiratát, amely a fenti tájékoztatást tartalmazza.

[8] A Legfőbb Ügyészség a 2016. augusztus 16-án kelt, a Kúrián 2016. augusztus 17-én érkeztetett átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta. Átiratában foglaltak szerint a tényállás megalapozatlansága, a bizonyítékok bírói mérlegelése a felülvizsgálati eljárás keretei között törvényi tilalom folytán nem vizsgálható. A terhelt, illetőleg a védője által benyújtott bizonyítási indítványok elutasítása, illetőleg az ügyek bírói szakban történt egyesítése sem tekinthető abszolút jellegű, a felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási jogszabálysértésnek.

Az érdemi vizsgálatot megalapozó kérdések tekintetében a törvényben kizárt bíró eljárására vonatkozó érveket - így a bírósági titkár elfogultság kérdésében tett nyilatkozatát, a rendbíróság terhelttel

szembeni többszöri kiszabását, tárgyalási jegyzőkönyvek kérelemre történő pontosítását, kiegészítését - nem tartotta alaposnak az elsőfokú bíróságot érintő elfogultság megállapítására.

Az indokolási kötelezettség megsértésének - álláspontja szerint - az eljáró bíróságok eleget tettek. A másodfokú bíróság, amellet, hogy részletesen és körültekintően ismertette az elsőfokú bíróság ítéletének ezzel összefüggő indokolását is, további indokát adta annak, hogy miért nem állapítható meg a terhelt javára jogos védelmi helyzet a **sértett 1** és **sértett 2** sérelmére megvalósított bűncselekmények tekintetében.

Végül a közúti veszélyeztetést érintő álláspontot azért nem osztotta a Legfőbb Ügyészség átíratva, mert az irányadó tényállás szerint a terhelt hajtotta végre első ízben az előzést, és kényszerítette szándékos KRESZ szabályszegő magatartásával több ízben is a sértettet hirtelen fékezésre, illetőleg irányváltoztatásra.

Ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott első- és másodfokú határozat hatályában fenntartását indítványozta. (BF.860/2016.)

- [9] **terhelt** védője a 2016. október 3-án kelt, a Kúrián 2016. október 6-án érkeztetett beadványában észrevételezte, hogy a Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati kérelem kiegészítéseként előadottakra és a csatolt iratra nem nyilatkozott. Ezt meghaladóan ismét annak az álláspontjának adott hangot, hogy a történetek ismeretében azt a következtetést lehet levonni, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ügyben az eljáró bíró nem elfogulatlanul járt el.
- [10] **terhelt** a 2016. október 10-én kelt, a Kúrián 2016. október 14-én érkeztetett beadványában a legfőbb ügyészségi nyilatkozatra tett észrevételként a felülvizsgálati indítványban, valamint annak - védője által beterjesztett - kiegészítésében foglaltakat adta elő ismételten.
- [11] **II/2.** A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.
- [12] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt, illetve tartalmában hivatkozott - a Be. 416. § (1) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bekezdések] bírálta felül.
- [13] Ennek során a felülvizsgálati indítványt a tényállást támadó részében, valamint a felülvizsgálati okok körén kívül eső eljárási szabálysértést sérelmező részében a törvényben kizártnak, érdemében alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- [14] Elöljáróban jegyzi meg a Kúria, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ebből következően kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt okok miatt van helye. Emellett a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (4) bekezdésére tekintettel csak az indítványban megjelölt felülvizsgálati okra, valamint - a hivatkozott rendelkezés (5) bekezdése alapján

hivatalból folytatandó vizsgálat keretében - a 416. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti eljárási szabálysértésekre lehet figyelemmel.

- [15] A felülvizsgálat szabályrendszere értelmében a tényállás helyessége a felülvizsgálat tárgya nem lehet. A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdésének törvényi előírása szerint a tényálláshoz kötöttség érvényesül. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ez a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. Annak vizsgálatánál tehát, hogy a bűnösség megállapítása, vagy a cselekmény jogi minősítése törvényes-e, csak a jogerős határozatban megállapított irányadó tényállás vehető figyelembe. Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak helye nincs. [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]
- [16] A Kúria az indítványozó által felhozott érveket a felülvizsgálat törvényileg szabályozott okainak tükrében vizsgálta.
- [17] A Kúria fentiekre figyelemmel megállapította, hogy **terhelt** tekintetében előterjesztett felülvizsgálati indítványnak a tényállás megalapozatlanságával kapcsolatos megállapításai és észrevételei kívül esnek a felülvizsgálati eljárásban vizsgálható kérdések körén. A felülvizsgálati eljárás szigorú szabályrendszere okán az irányadó tényállás támadhatatlanságát jelenti a bizonyítékok értékelésének vitatása, mérlegelésük támadása, ugyanakkor a tényállástól eltérő, abban nem rögzített körülményre hivatkozás. Ebből következően a Kúria nem vizsgálhatta az I. tényállási pont (testi sértés) tekintetében, hogy az első fizikai konfliktust nem a terhelt, hanem **sértett 2** valósította meg; hogy az ügyben **sértett 2** és **sértett 1** nem tekinthetők sem elfogulatlanak, sem szavahihetőnek; hogy az érdemi döntést a terhelt által készített hangfelvételen lévő tényadatokra szorítkozva kellett volna meghozni. Ugyancsak nem képezhette vizsgálódás tárgyát a II. tényállási pontban foglalt (zaklatás) cselekmény tekintetében az a kifogás, hogy a bíróságnak nincs és nem is lehet helyismerete; hogy a meghallgatott tanúk vallomása - miután a sértettől szereztek tudomást a történetekről - nem értékelhető; hogy a bíróságok nem értékelték azt a körülményt, hogy a terhelt igazolásokat csatolt, mikor és milyen okból járt a város központi részében. A Kúria ugyancsak nem vizsgálhatta az előterjesztett felülvizsgálati indítványnak az I. és II. tényállási pont tekintetében azt az alapvető állítását, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság a tényállást a terhelt tagadásával szemben állapította meg, a megállapított történeti tényállást nem

támasztják alá a bizonyítékok, így a megalapozatlan és valótlan tényállásból nyilvánvalóan helytelenül következtetett további tényekre.

A tényállás ugyanis érinthetetlen, beleértve a bizonyítékok átértékelésének, felülmérlegelésének tilalmát.

A Kúria megállapítja azt is, hogy az I. és II. tényállási pont esetében az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításának az indokairól és a mérlegelő tevékenységéről kellő részletességgel számot adott, azt a másodfokú bíróság kizárólag a joghatályos magánindítvány előterjesztésének időpontjával egészítette ki. Az így megállapított tényállást az első- és a másodfokú bíróság a terhelt vonatkozásában az ő tagadásával, illetve érdemi védekezésével szemben állapította meg, a bizonyítékok értékelése körében azonban erről is számot adtak. Miután az I. tényállási pont vonatkozásában a terhelt érdemi védekezése arra irányult, hogy jogos védelmi helyzetben cselekedett, ezt az eljáró bíróságok a bizonyítékok kimerítő értékelésével elutasították (másodfokú ítélet 2. oldal 3. bekezdés). Ekként az e körben történő indokolási kötelezettség elmulasztására hivatkozó felülvizsgálati indítvány valójában a bíróságok mérlegelő tevékenységét támadja, amely a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

A felülvizsgálati indítvány eljárási szabálysértésként hivatkozott az elsőfokú eljárás során készült jegyzőkönyvek nem megfelelő tartalmára, arra a kétségére, hogy miután a jegyzőkönyv kijavítása után a módosított jegyzőkönyv sem volt valós tartalmú, nincs meg az a „garancia”, hogy a jegyzőkönyvek valóban tartalmazzák az elhangzottakat. Kifogásolta továbbá az indítvány a terhelttel szemben folyamatban lévő ügyek egyesítését.

- [18] A Kúria megállapítja, hogy miután ezek az eljárási rendelkezések nem szerepelnek a felülvizsgálat Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt okok között, ez okból törvényben kizártak.
- [19] **II/3.** A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [20] Ekként felülvizsgálati ok a Be. 373. § (1) bekezdés II. pont b) alpontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés, és feltétlen hatályon kívül helyezést eredményez, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.
- [21] A Kúria - osztva a Legfőbb Ügyészség álláspontját - a terhelt felülvizsgálati indítványában az első fokon eljáró bíró kizártságára vonatkozó kifogását az alábbi indok okán nem tartotta alaposnak.
- [22] A Be. 21. § (1) bekezdése tételesen felsorolja, hogy mely esetekben állanak fenn kizárási okok a bíróval szemben. A kizárási okok abszolút és relatív okokra oszthatók. A Be. 21. § (1) bekezdésében rögzített öt kizárási okból négy az a)-d) pontban szereplő, továbbá a (3) és a (4) bekezdésben írtak az abszolút okok. Ezek az okok

olyan tények, amelyek fennállásakor az elfogultságot a jogalkotó vélelmezi és a vélelem megdönthetetlen. Az abszolút kizárási ok az érintett bíró kizárását eredményezi, minden további vizsgálódás nélkül. A Be. 21. § (1) bekezdés e) pontjában írt kizárási ok a relatív kizárási okot tartalmazza, ami szerint bíróként nem járhat el az, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható. Azt, hogy fennáll-e, esetenként kell mérlegelni, és az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell a személyes pártatlanságot. A kizárás iránti bejelentés, amely a Be. 21. § (1) bekezdés e) pontján alapul, nem az egész bíróság, hanem csak az ügy elbírálására kijelölt bíró eljárását tilalmazza arra az esetre, ha tőle az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható. Megjegyzi a Kúria, hogy a bírónak azonban nem csupán lelkiismereti, hanem törvényi kötelezettsége a vele szemben felmerült kizárási okokat - értelemszerűen az elfogultságát is - a bíróság elnökének haladéktalanul bejelenteni. (Be. 23. § (1) bekezdése)

- [23] A bírói gyakorlat egyértelmű és következetes abban, hogy a bírák elfogultságának megállapítására csak konkrét és alapos okból kerülhet sor. A Be. 21. § (1) bekezdés e) pontja szerinti kizárás iránti bejelentés alaposságát a konkrét ügghöz kötötten, valóságos tények alapján kell tisztázni (BH 2012.147.).
- [24] Jelen ügyben ilyen - a tárgyilagos eljárás iránt kételyt ébresztő - körülmény sem a felülvizsgálati indítványban foglaltakból, sem annak kiegészítéséből nem állapítható meg, s nem is valószínűsíthető. A kizárás iránti bejelentésben hivatkozott azon körülmény, hogy jelen ügy egyik sértettje (a terhelt volt felesége) az egyik önálló bírósági végrehajtó alkalmazottja, az a hivatkozás, hogy a terhelt ellen folyamatban volt szabálysértési ügyben korábban a ... **Járásbíróság** egyik titkára elfogultságot jelentett be, önmagában nem alapozza meg a ... **Járásbíróság** bíráinak kizárását. Az a körülmény pedig, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező ügy jogerős befejezése után az azt első fokon tárgyaló bíró a szintén rászignált abban az ügyben, amelynek sértettje vádlott neve, kérte az ügyből való kizárását (... **Járásbíróság** B..... számú ügy), szintén nem alapozza meg az általa korábban tárgyalta másik ügyben való elfogultságát.
- [25] A ... **Járásbíróság** Elnökének tájékoztató levelében foglaltak sem alkalmasak arra, hogy kétségbe vonja a felülvizsgálat tárgyát képező ügyben eljáró bíró eljárásának tárgyilagosságát. A Kúria rámutat: a következetes ítélkezési gyakorlat szerint nem szolgálhat alapul adott bíróság, illetve bíró egyéb okból elfogultságának megállapítására az a körülmény, hogy a bíró a kifogást bejelentővel szemben hátrányos, marasztaló, illetve nem tetsző döntést hozott [BH 1989.391.; BH 1997.13.; BH 1999.295.; BH 2005.315.].
- [26] Helyesen hivatkozott a Legfőbb Ügyészség átiratában arra, hogy jelen ügyben a járásbíróság mintegy két éven keresztül, 11 tárgyalást tartva tárgyalta a terhelttel szemben indult büntető ügyet. Rendkívül részletes bizonyítást folytatott le, s amint a

másodfokú bíróság megállapította, felderítési kötelezettségének, tényállás megállapításának, indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A jegyzőkönyvekből megállapíthatóan a tárgyalás során több alkalommal is figyelmeztette a terheltet a rend fenntartása érdekében a rendzavarás következményeire, de erre a sértettekkel szemben is sor került. Miután azonban a terhelt a tárgyalás rendjét ismételten súlyosan megzavarta, vele szemben rendbírság kiszabására törvényesen került sor. Az eljárás rendjének biztosítása ugyanis a tárgyaló bíró kötelezettsége [Be. 161. §].

- [27] Mindezek alapján abszolút - feltétlen hatályon kívül helyezést maga után vonó - eljárási szabálysértésként kifogásolt bírói elfogultság a Kúria álláspontja szerint jelen ügyben nem állapítható meg. A perbíró egy olyan ügyben kérte a kizárását, ahol a terhelt sértetti pozícióban szerepel, ahogy a felülvizsgálati indítvány is fogalmaz, a bíró részéről bejelentett elfogultsági ok a védelem és a terhelt előtt nem ismert. A Kúria szerint mindezek alapján az a körülmény, hogy a bíró által más ügyben bejelentett elfogultságot a terhelt és védője a terhelt ellen folyamatban volt ügyre is vonatkoztatja, csupán feltevésre alapozott okként értékelhető.
- [28] **II/4.** A Kúria a felülvizsgálati indítványnak a III. tényállási pontban rögzített cselekményt érintő büntető anyagi jogi jogsértésre történt hivatkozását ugyancsak alaptalannak találta.
- [29] A Btk. 234. § szerinti közúti veszélyeztetés szándékos veszélyeztetési bűncselekmény, ami azt jelenti, hogy az elkövető szándéka (egyenest vagy eshetőlegesen) kiterjed mind az elkövetési magatartásra (a közúti közlekedés szabályainak a megszegésére), mind pedig a bűncselekmény eredményére (más vagy mások életének vagy testi épségének a közvetlen veszélyeztetése). A „közvetlen veszély” az élet vagy a testi épség sérelmének a reális lehetőségét, személyre és helyzetre konkretizált veszélyt jelent. A közúti veszélyeztetés tényállásában a veszély határozott és külsőleg is felismerhető formában, meghatározott személyhez vagy személyekhez kapcsolódva jelenik meg. A bűncselekmény megállapításához az is szükséges, hogy a szándékos szabályszegő magatartással okozati összefüggésben jöjjön létre az eredmény, a közvetlen veszélyhelyzet.
- [30] A szándékosság megállapításához a tényállási elemekre vonatkozó tudat szükséges. Kizárólag azokból a tárgyi ismérvekből lehet az elkövető szándékára következtetést levonni, amelyeket a tudata a véghezviteli magatartás kifejtésekor átfog [BH 2000.478.].
- [31] A veszélyhelyzet létrehozására irányuló egyenes szándék esetén az elkövető felismeri, hogy a veszélyhelyzeten túlmenő további káros következmények is létrejöhetnek, ám bíz a saját ügyességében, vezetői tapasztalatában, a gépjárművének műszaki tulajdonságaiban, stb. A szándékos közúti veszélyeztetés eshetőlegesen szándékkal történő előidézése esetén a terhelt a veszélyhelyzet bekövetkezésének lehetőségét látja előre és ebbe belenyugszik.
- [32] Az irányadó ítéleti tényállás szerint 2012. november 6. napján 17.30 óra körüli időben a terhelt a ... frsz.-ú ... típusú

személygépkocsival város 1-, a ... utcában közlekedett a ... számú út irányába. Észlelte, hogy a vele azonos irányban és azonos forgalmi sávban, előtte közlekedik ... sértett 3 - aki akkor **sértett 1** élettársa volt - az ... frsz.-ú ... típusú tehergépkocsival, amelyben utasként sértett 4 a jobb oldali első ülésen tartózkodott. A terhelt a sértettet megelőzte, majd úgy tért vissza a sértetti jármű elé, hogy erősen fékezni kezdett, így sértett 3-at fékezésre kényszerítette. Ezt követően sértett 3 irányjelző használatát követően erőteljes gyorsításba kezdett, áttért a bal oldali forgalmi sávba azért, hogy a terheltet megelőzze. Ezt a terhelt észlelte, ekkor gyorsítani és balra húzódni kezdett. Így megakadályozta, hogy a sértett az előzést végre hajtsa.

Sértett 3 észlelve a terhelt balra térését, a gépjárművet intenzíven fékezni kezdte. A sértetti gépjármű sebessége miatt előbb a járműve jobb oldali elejével, majd a jobb oldali hátuljával beleütközött a terhelt gépjárművének bal oldali hátsó részébe, annak szinte egész bal oldalán végig csúszott, majd megpördült. Végül a ... utcai útkereszteződés után a bal oldali forgalmi sávban, annak szélén állapodott meg. Az ütközés során a terhelti jármű bal oldali hátsó gumiabroncsa légvesztetté vált, ezért a terhelt az ütközés helyétől kb. 100 méterre, a jobb oldali forgalmi sáv szélénél megállásra kényszerült.

Sértett 3 rendőri intézkedést kezdeményezett, bár a baleset során személyi sérülés nem történt.

Sértett 3 az intenzív fékezés elhatározásakor 55-65 km/h sebességgel haladhatott, míg a terhelt sebessége 37-43 km/h lehetett. Az ütközések a közös haladási irány szerinti képzeletbeli forgalmi sávot elválasztó jelnél, azaz az út közepén történt.

A terhelti jármű először balra, majd a visszakormányzás következtében jobbra térő helyzetet foglalt el.

A terhelt megszegte a KRESZ 3. § c) pont, 25. § (2) bekezdés és 34. § (6) bekezdésében írt rendelkezést.

[33] A Kúria a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal kapcsolatban mindenekelőtt megállapítja - szemben a védői állásponttal -, hogy a másodfokú bíróságnak az e tényállási pontot érintő helyesbítése egyértelműen a tényállás nyilvánvaló elírásán alapul (másodfokú ítélet 2. oldal első bekezdés). A III. pont alatti tényállás hatodik sorában rögzítettek szerint ugyanis a terhelt a sértettet csak akkor tudta megelőzni, ha előtte közlekedett sértett 3, nem pedig mögötte. Az irányadó tényállás szerint pedig sértett 3 kezdeményezett rendőri intézkedést, nem pedig a terhelt. Jelen ügyben tehát az irányadó tényállásban az került megállapításra, hogy a terhelt szándékos szabályszegő magatartása indította el az okfolyamatot.

[34] Tény, hogy az eljáró bíróságok szerint a bekövetkezett balesetben megállapítható a sértetti közrehatás, vagyis az, hogy a terheltet a sértett felismerte, azonosította, mint az akkori élettársának a férjét, ennek ellenére nem állt meg, nem lassított le az Audi

tempójára, hanem a keskeny úton, a megengedettnél nagyobb sebességgel előzésbe kezdett. A tényállás szerint azonban egyértelműen megállapítható, hogy a terhelt hajtotta végre az első előzést, majd az azt követő szándékos KRESZ szabályszegő magatartásával kényszerítette több ízben is a sértettet hirtelen fékezésre, illetőleg irányváltoztatásra. A baleset bekövetkezéséhez szükséges okfolyamatot a terhelt magatartása indította el.

- [35] Mindezekre figyelemmel az ügyben eljáró bíróságok jogerős ítéletükben a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül állapították meg a terhelt bűnösségét a Btk. 234. § (1) bekezdésében meghatározott közúti veszélyeztetés büntettét.

III.

- [36] Mindezekre figyelemmel - s miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - **terhelt** tekintetében hatályában fenntartotta.
- [37] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

, 2016. november 9.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k.
előadó bíró, Dr. Tóth Györgyi s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
Lévai Viktória
tisztviselő